

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ

Gotické a raně renesanční
umění východních Čech
1250–1550

I

Studie

Ivo Hlobil – Helena Dáňová
Klára Mezihoráková – Dalibor Prix
(eds.)

Obsah

15	Úvod		
19	Idea a projekt výstavy Uprostřed Koruny české. Gotické a raně renesanční umění východních Čech Ivo Hlobil		
25	O výstavě Helena Dáňová		
45	Kotěra a muzeum Markéta Pražáková		
	Východní Čechy v literatuře		
59	Gotika a raná renesance východních Čech v odborné literatuře František Musil – Ondřej Felcman – Ivo Hlobil – Dalibor Prix		
79	Gotické a renesanční památky východních Čech v obrazové dokumentaci v období 1850–1950 Kristina Uhlíková		
	Geografické vymezení východních Čech a jejich kulturní specifika		
91	Geografie východních Čech v gotice a rané renesanci Ondřej Felcman		
101	Východní Čechy, nebo východ Čech? K diskusi o kulturní odlišnosti oblasti na horním Labi, Cidlině a Sázavě Bogusław Czechowicz		
107	Konfesionalizace a umění ve středověku ve východních Čechách Jan Royt		
127	Východočeský fenomén. Věnná města českých královen Helena Dáňová		
139	Křídlové oltáře v Chrudimi jako import ze Slezska Wojciech Marcinkowski		
149	„Die Superheilige“ – příspěvek k specifikům kultu sv. Anny a ikonografie sv. Anny Samotřetí v gotickém umění východních Čech Hana Vorlová		
	Historický vývoj východních Čech		
161	Východní Čechy ve středověku (1250–1419) František Musil – Eva Semotanová		
169	Vývoj východních Čech v pozdním středověku a na počátku novověku Martin Šandera		
	Středověká hmotná kultura ve východních Čechách		
179	Východočeské osídlení a hospodářství z pohledu archeologie Radek Bláha – Jan Musil – Petra Sehnoutková		
195	Archeologické poznání hmotné kultury období gotiky a rané renesance ve východních Čechách Radek Bláha – Jan Musil – Petra Sehnoutková		
219	Gotické kachle na šlechtických sídlech ve východních Čechách Pavel Drnovský		
223	Sbírky gotických architektonických prvků ze sakrálních objektů východních Čech Miroslav Kovář		

- Urbanismus a architektura východních Čech**
- 235 **Středověký urbanismus východních Čech**
Jiří Slavík
- 247 **Městská opevnění**
Jiří Slavík
- 257 **Východočeské městské domy a komunální stavby od druhé poloviny 13. století do roku 1550**
Eliška Racková
- 275 **Středověké farní kostely východočeských měst**
Dalibor Prix
- 297 **Gotická sakrální architektura na východočeském venkově**
Dalibor Prix – Jiří Slavík
- 311 **Kláštery ve východních Čechách**
Klára Mezihoráková
- 327 **Východočeská šlechtická sídla od 13. do poloviny 16. století**
Jiří Slavík – Hana Prixová
Dvorská
- 345 **Výtvarná kultura a stavitelství pozdní gotiky a rané renesance na pernštejnských panstvích ve východních Čechách 1490–1550**
Vladimír Hrubý
- 365 **Páni z Boskovic a páni z Pernštejna. Vzájemné vztahy stavebních realizací dvou významných šlechtických rodů v pozdním středověku**
Jan Štětina
- 375 **Drobná architektura v kostelech východních Čech**
Aleš Mudra
- 387 **Historické nápisy na architektuře východních Čech**
Jiří Roháček
- Sochařství ve východních Čechách**
- 399 **Dřevěná gotická skulptura ve východních Čechách**
Milan Dospěl
- 423 **Umění na pomezí Dolního Slezska a severovýchodních Čech. Osmóza – symbióza – dominance?**
Romuald Kaczmarek
- 441 **Inovativně k pozdně gotickému sochařství východních Čech a Moravy**
Ivo Hlobil
- 451 **Architektonická skulptura ve východních Čechách**
Aleš Mudra
- 463 **Raně renesanční architektonická skulptura východních Čech**
Petr Čehovský
- 475 **K výtvarné stránce sepulkrální skulptury východních Čech 1300–1550**
Jan Chlíbec
- 483 **K epigrafickému doprovodu sepulkrální skulptury východních Čech 1300–1550**
Jiří Roháček
- 489 **Identifikace materiálů sochařských děl z regionu východních Čech**
Václava Antušková – Radka Šefců
- 495 **Pod povrchem. Restaurátorský průzkum východočeských soch metodou počítačové tomografie**
Helena Dáňová – Hana Vítová
- 509 **Průzkum a restaurování náhrobku Arnošta z Pardubic v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Kladsku**
Jakub Ďoubal

- Nástěnné a deskové malířství, knižní malba a knihtisk ve východních Čechách**
- 517 **Nástěnná malba za vlády posledních Přemyslovců**
Tomáš Knoflíček
- 521 **Nástěnná malba za vlády Lucemburků**
Tomáš Knoflíček
- 539 **Nástěnná malba od husitské revoluce do nástupu Jagellonců na český trůn**
Tomáš Knoflíček
- 549 **Nástěnná malba za vlády jagellonské dynastie a v počátku vlády Habsburků**
Pavel Waisser
- 559 **Mezi tradicí a inovací. Nástěnné malířství východních Čech v pozdním středověku v kontextu dobové náboženské praxe**
Daniela Rywiková
- 581 **Humanismus a politicko-konfesionální souvislosti, evropský kontext nástěnných maleb pardubického zámku**
Pavel Waisser
- 597 **Středověké deskové malířství ve východních Čechách**
Helena Dáňová
- 625 **Identifikace materiálů a výtvarných technik použitých na deskových obrazech dochovaných v oblasti východních Čech**
Radka Šefců – Václava Antušková
- 655 **Knižní malba ve východních Čechách od počátku 13. do počátku 15. století**
Pavol Černý
- 667 **Iluminované rukopisy 15. století ve východních Čechách**
Milada Studničková
- 685 **Iluminované rukopisy první poloviny 16. století ve východních Čechách**
Martina Šárovcová
- 699 **Iluminované hudební rukopisy chrámu sv. Ducha v Hradci Králové**
Martina Šárovcová
- 705 **Znaková privilegia pro východočeská města a městečka**
Karel Müller
- 711 **Knihtisk v Litomyšli**
Petr Voit
- Umělecké řemeslo ve východních Čechách**
- 721 **Paramenta a liturgická kultura východních Čech ve 14.-16. století**
Radek Martinek
- 731 **Zlatnictví ve východních Čechách v období středověku**
Dana Stehlíková
- 745 **Zvony, křtitelnice a konváři**
František John
- 761 **Pečetě východních Čech a Kladské kotliny**
Dana Stehlíková
- Umění ve šlechtických sbírkách**
- 769 **Středověká a renesanční umělecká díla ve fondech východočeských hradů a zámků**
Šárka Radostová
- Východočeské šlechtické rody a osobnosti**
- 789 **Šlechtické rody působící ve východních Čechách**
Ondřej Felcman
- 813 **Historické osobnosti s vlivem na společnost a kulturu ve východních Čechách**
Ondřej Felcman
- 829 **Poděkování**
- 831 **Summary**
- 839 **Seznam zkráceně citované literatury a editovaných pramenů**
- 897 **Jmenný rejstřík**
- 903 **Místní rejstřík**
- 908 **Autoři a poskytovatelé fotografií**
- 911 **Seznam zkratk**

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ

Gotické a raně renesanční
umění východních Čech
1250–1550

II/1

Katalog

Hradecko

Kladsko

Ivo Hlobil – Helena Dáňová
Klára Mezihoráková – Dalibor Prix
(eds.)

Obsah

- 15 **Ke koncepci a struktuře katalogových svazků**
Helena Dáňová – Klára Mezihoráková
- 19 **K historicko-geografickému uspořádání katalogu**
Ondřej Felcman
- 26 **Editorická poznámka**
- 27 **Seznam autorů katalogových hesel, díl II/1**

Hradecko

30	Hradec Králové	280	Nový Bydžov	377	Třebovětice
166	Opatovice	308	Starý Bydžov	378	Hostinné
178	Vysoký Újezd
nad Dědinou	309	Chlumeck nad Cidlinou	390	Čermná
184	Klášteř nad Dědinou	313	Vápno	392	Dolní Olešnice
187	Opočno	318	Hradištko u Žiželic	395	Klášteřská Lhota
195	Dobruška	318	Žiželice	396	Dolní Kalná
196	Frymburk	320	Jičín	398	Vrchlabí
197	České Meziříčí	331	Popovice	402	Jilemnice
198	Rohenice	333	Nadslav	405	Horní Štěpanice
208	Jasenná	338	Dolní Rokytňany	406	Vysoké nad Jizerou
209	Smiřice	338	Libáň	408	Trutnov
210	Lochenice	340	Kopidlno	418	Horní Staré Město
211	Dohaličky	341	Velešice	421	Javorník v Krkonoších
216	Horní Příim	343	Brada	422	Broumov
218	Jaroměř	344	Sobotka	460	Martínkovice
250	Dvůr Králové
nad Labem	350	Kost	464	Božanov
277	Choustníkovo Hradištk	355	Nepřevíce	466	Otovice
278	Litíč	356	Kumburk	475	Šonov
279	Velký Vřeštk	359	Nová Paka	478	Police nad Metují
		364	Pecka		
		367	Lázně Bělohrad		
		368	Ostřoměř		
		370	Hořice		
		372	Miletín		

498	Náchod	558	Rychnov nad Kněžnou	578	Potštejn
518	Staré Město nad Metují	568	Pěčín	584	Sopotice
522	Václavice-Dobenín	569	Orlické Záhoří – Kunštát	586	Vamberk
524	Provodov	572	Nový Hrad u Skuhrova (Klečkov)	587	Kostelec nad Orlicí
525	Česká Skalice	573	Dobré	591	Borohrádek
528	Víznaburk	574	Černíkovice	592	Veliny
534	Nové Město nad Metují	576	Lično	593	Horní Jelení
551	Krčín			594	Litice
557	Černčice			598	Žamberk
				599	Kláštelec nad Orlicí
				604	Žampach
				609	Hnátnice
				610	Králíky

Kladsko

614	Kladsko	716	Dolní Štívnice	746	Kladská Bystřice
697	Jaszkowa Dolna	718	Horní Štívnice	760	Landek
699	Trzebieszowice	726	Střední Stěňava	761	Kąty Bystrzyckie
700	Radkov	731	Dolní Stěňava	770	Konradów
701	Kladské Oldřichovice	735	Nová Ruda	771	Kamienna
703	Želazno	745	Świerki	772	Wilkanów
709	Krosnowice			774	Stará Lomnice
781	Seznam zkráceně citované literatury a editovaných pramenů, díl II/1				
823	Autoři a poskytovatelé fotografií, díl II/1				
825	Abecedně řazené lokality, díl II/1				
830	Seznam zkratk				

UPROSTŘED KORUNY ČESKÉ

Gotické a raně renesanční
umění východních Čech
1250–1550

II/2

Katalog

Chrudimsko
Čáslavsko

Ivo Hlobil – Helena Dáňová
Klára Mezihoráková – Dalibor Prix
(eds.)

Obsah

845 Seznam autorů katalogových hesel, díl II/2

Chrudimsko

848	Chrudim	1136	Lázně Bohdaneč	1353	Svojanov
		1139	Živanice	1357	Starý Svojanov
950	Medlešice	1153	Přelouč	1368	Vítějeves
952	Pouchobradý	1157	Zdechovice		
959	Stolany	1161	Kojice		
962	Rabštejnek			1372	Skuteč
964	Morašice				
967	Heřmanův Městec	1164	Vysoké Mýto	1391	Lažany
971	Kostelec u Heřmanova			1393	Rychmburk
	Městce	1214	Tisová – Staré Mýto	1396	Perálec
979	Vlčnov	1217	Svatý Jiří	1401	Proseč u Skutče
980	Tři Bubny	1218	Brandýs nad Orlicí	1401	Nové Hradý
986	Kočí	1220	Hrádníky	1402	Luže
1007	Tuněchody	1221	Zítkov	1403	Košumberk
1008	Hrochův Týnec			1406	Vrbatův Kostelec
1009	Blížňovice			1407	Raná
1010	Zaječice	1222	Litomyšl	1412	Hlinsko
1010	Podlažice			1413	Svratka
1027	Žumberk	1288	Horní Sloupnice		
1028	Strádov	1290	Morašice		
1030	Práčov	1300	Dolní Újezd	1414	Moravská Třebová
1033	Licibořice	1303	Budislav		
1037	Petrkov			1434	Boršov u Moravské Třebové
1037	Vildštejn			1442	Kamenná Horka
1042	Oheb	1304	Lanškroun	1443	Svitavy
1044	Hoješín			1450	Radiměř
1044	Trhová Kamenice	1317	Horní Heřmanice	1451	Březová nad Svitavou
		1318	Lanšperk	1453	Třebařov u Krasíkova
		1320	Ústí nad Orlicí	1466	Tatenice
1046	Pardubice	1324	Česká Třebová	1467	Mlýnický Dvůr
		1325	Opatov		
1100	Pardubičky	1328	Anenská Studánka		
1107	Staré Jesenčany				
1108	Třebosice				
1115	Mikulovice	1330	Polička	1468	Jevíčko
1116	Rokytno				
1117	Sezemice	1343	Jedlová	1479	Nový Dvůr u Jevíčka
1121	Kunětice	1346	Bystré	1481	Chornice
1131	Kunětická hora	1346	Rohozná	1483	Městečko Trnávka

Čáslavsko

1486	Čáslav	1592	Havlíčkův Brod	1674	Ledeč nad Sázavou
1532	Drobovice	1613	Lučice	1686	Pohled
1534	Potěhy	1619	Lipnice nad Sázavou	1698	Dlouhá Ves
1534	Markovice	1635	Řečice	1705	Polná
1540	Žleby	1639	Dolní Město	1717	Ždár nad Sázavou
1546	Ronov nad Doubravou	1646	Loukov		
1555	Lichnice	1653	Zahrádka u Ledče nad Sázavou		
1560	Vilémov	1661	Dolní Kralovice		
1564	Chotěboř	1665	Hněvkovice		
1567	Sedlec				

1731	Seznam zkráceně citované literatury a editovaných pramenů, díl II/2
1781	Autoři a poskytovatelé fotografií, díl II/2
1784	Abecedně řazené lokality, díl II/2
1789	Seznam zkratk
1790	Abecední seznam lokalit v obou dílech katalogu